

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Протокол засідання Вченої ради
Маріупольського державного
університету
24 червня 2020 р. № 10

**ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ**

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ _____ третій (освітньо-науковий) _____
(назва рівня вищої освіти)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ _____ доктор філософії _____
(назва ступеня вищої освіти)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ _____ 29 Міжнародні відносини _____
(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ _____ 292 Міжнародні економічні відносини _____
(код та найменування спеціальності)

Міжнародні економічні відносини

Назва освітньо-наукової програми

Спеціалізація (за необхідністю) _____

Освітньо-наукова програма вводиться в дію з 01 вересня 2020 р.
Наказ про введення в дію
рішення Вченої ради МДУ від 25 червня 2020 р. № 138

I Преамбула

1. Розроблено і внесено кафедрою економіки та міжнародних економічних відносин.
2. Затверджено та надано чинності рішенням Вченої ради МДУ від «24» червня 2020 р. протокол № 10.

3. Розробники програми:

Чентуков Юрій Ілліч, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки та міжнародних економічних відносин МДУ;

Булатова Олена Валеріївна, доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, перший проректор МДУ;

Омельченко Володимир Якович, доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту МДУ;

Марена Тетяна Василівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки та міжнародних економічних відносин МДУ.

4. Цілі ОНП, особливість (унікальність) ОНП, відповідність цілей ОНП місії та стратегії МДУ.

Мета освітньо-наукової програми: підготовка конкурентоспроможних науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації, які на основі глибокого переосмислення наявних і створення нових комплексних знань здатні розв'язувати актуальні проблеми дослідницько-інноваційної, професійної та викладацької діяльності у сфері міжнародних економічних відносин та відображувати їх у власному оригінальному науковому дослідженні.

Особливість (унікальність) ОНП. Освітньо-наукова програма забезпечує підготовку професіоналів вищої кваліфікації, які на основі отриманих глибоких теоретичних знань, сформованих здатностей аналітичного, креативного і критичного мислення, розвинутих навичок проведення наукового дослідження та здійснення викладацької діяльності спроможні вирішувати складні наукові задачі у сфері міжнародних економічних відносин. При розробці освітньо-наукової програми враховано досвід провідних вітчизняних та зарубіжних ЗВО щодо реалізації програм підготовки науково-педагогічних кадрів у сфері міжнародних економічних відносин, ґрунтуючись на чому до ОНП включено обов'язкові компоненти з методики та методології економічних досліджень, на опанування яких відведено 42% освітньої складової ОНП. Наявність серед освітніх компонентів ОНП практики (науково-дослідної або асистентської на вибір) забезпечує набуття практичного досвіду здійснення дослідницької або викладацької діяльності.

Мета реалізації ОНП тісно корелює з місією та стратегією МДУ у частині підготовки науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації у сфері міжнародних економічних відносин, які на основі інноваційних підходів до вирішення складних науково-дослідницьких задач і проблем здатні забезпечувати зміцнення науково-освітнього та інноваційного потенціалу країни, сприяючи її органічній інтеграції до світогосподарської системи.

5. Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Орехова Тетяна Вікторівна – д.е.н., професор, проректор з науково-педагогічної, соціальної роботи та міжнародної співпраці Донецького національного університету імені Василя Стуса (м. Вінниця);

Борзенко Олена Олександрівна – д.е.н., професор, завідувач сектором міжнародних фінансових досліджень ДУ “Інститут економіки та прогнозування” НАН України;

Політик Олена Анатоліївна – віце-президент Донецької торгово-промислової палати, керуюча Відділенням Донецької ТПП у м. Маріуполі.

II Профіль освітньої програми

Профіль освітньо-наукової програми ступеня вищої освіти доктора філософії

Галузь знань 29 Міжнародні відносини

Спеціальність 292 Міжнародні економічні відносини

Назва ОНП: Міжнародні економічні відносини

Кваліфікація: Доктор філософії з міжнародних економічних відносин

PhD in International Economic Relations

Тип диплому та обсяг програми	Диплом доктора філософії, одиничний, освітня складова – 48 кредитів ЄКТС, 4 роки	
Заклад вищої освіти	Маріупольський державний університет, м. Маріуполь	
Акредитаційна інституція	Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти	
Період акредитації	Освітню програму ліцензовано у 2016 р. Акредитацію заплановано на 2021 р.	
Рівень програми	FQ-ЕНЕА – третій цикл, QF-LLL – 8 рівень, НРК – 8 рівень	
Передумови	Наявність повної вищої освіти (диплом ОС «Магістр» або ОКР «Спеціаліст»)	
Мови викладання	Українська	
Термін дії ОПП	До 2021 р.	
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://mdu.in.ua/index/onp/0-293	
а	Мета програми	
	Підготовка конкурентоспроможних науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації, які на основі глибокого переосмислення наявних і створення нових комплексних знань здатні розв'язувати актуальні проблеми дослідницько-інноваційної, професійної та викладацької діяльності у сфері міжнародних економічних відносин та відображувати їх у власному оригінальному науковому дослідженні.	
б	Характеристика програми	
1	<i>Предметна область, напрям</i>	Обов'язкова частина – 75%; варіативна частина – 25%.
2	<i>Фокус програми та спеціалізації</i>	Загальна
3	<i>Орієнтація програми</i>	Академічна, наукова
4	<i>Особливості та відмінності</i>	При розробці освітньо-наукової програми враховано досвід провідних вітчизняних та зарубіжних ЗВО щодо реалізації програм підготовки науково-педагогічних кадрів у сфері міжнародних економічних відносин, ґрунтуючись на чому до ОНП включено обов'язкові компоненти з методики та методології економічних досліджень, на опанування яких відведено 42% освітньої складової ОНП. Наявність серед освітніх компонентів ОНП практики (науково-дослідної або асистентської на вибір) забезпечує набуття практичного досвіду здійснення дослідницької або викладацької діяльності. ОНП зорієнтована на підготовку професіоналів вищої кваліфікації, які на основі отриманих глибоких теоретичних знань, сформованих здатностей аналітичного,

		креативного і критичного мислення, розвинутих навичок проведення наукового дослідження та здійснення викладацької діяльності спроможні вирішувати складні наукові задачі у сфері міжнародних економічних відносин.
в	Працевлаштування та продовження освіти	
1	<i>Працевлаштування</i>	Доктор філософії з міжнародних економічних відносин може обіймати такі посади: 2310.2 Викладач вищого навчального закладу; 2441.1 Науковий співробітник (економіка); 2441.1 Науковий співробітник-консультант (економіка); 2419.2 Експерт із зовнішньоекономічних питань; 2441.2 Економічний радник. Згідно з International Standard Classification of Occupations 2008 (ISCO-08) випускник може обіймати такі посади: 231 University and Higher Education Teachers.
2	<i>Продовження освіти</i>	Доктор філософії має право на здобуття наукового ступеня доктора наук
г	Стиль та методика навчання	
1	<i>Підходи до викладання та навчання</i>	Студентоцентроване, проблемно-орієнтоване та науково-орієнтоване навчання, що базується на застосуванні інноваційних підходів та інтерактивних освітніх технологій. Теоретичне навчання здійснюється на основі поєднання лекційних і семінарських (практичних) занять з самостійною роботою здобувача вищої освіти. Практична підготовка передбачає проходження науково-дослідної або асистентської практики. Наукова складова ОНП передбачає проведення власного наукового дослідження та оформлення його результатів у вигляді дисертації.
2	<i>Методи оцінювання</i>	Формами підсумкового контролю є екзамени, заліки, а також диференційовані заліки, які проводяться для оцінювання якості виконання та захисту звіту з науково-дослідної (асистентської) практики. Проміжний та поточний контроль здійснюється у формі виконання модульних контрольних робіт, індивідуальних завдань; підготовки та захисту проєктів, презентацій тощо.
д	Програмні компетентності	
1	<i>Інтегральна компетентність</i>	Здатність виявляти та розв'язувати комплексні проблеми в сфері міжнародних економічних відносин, висувати гіпотези та генерувати нові ідеї їх комплексного розв'язання, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань у процесі дослідницько-інноваційної діяльності та професійної практики.
2	<i>Загальні</i>	1. Здатність до набуття універсальних навичок дослідника: пошуку, систематизації і синтезу інформації з різних джерел. 2. Здатність формувати системний науковий світогляд, проявляти креативність, продукувати і приймати обґрунтовані рішення. 3. Здатність до абстрактного, критичного мислення, аналізу

		<p>та синтезу на основі логічних аргументів і перевірених фактів в умовах обмеженості часу і ресурсів.</p> <p>4. Здатність демонструвати культуру наукового усного і писемного мовлення державною та іноземними мовами при оформленні наукових та академічних текстів, демонстрації результатів наукових досліджень у ході дискусій та наукової полеміки.</p> <p>5. Здатність працювати в команді дослідників, виявляти ініціативу, брати на себе відповідальність, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, сповідуючи та дотримуючись принципів наукової етики.</p> <p>6. Знання сучасних концепцій філософії науки, стадій еволюції науки та наукової думки, наукової картини світу; здатність використовувати положення і категорії філософії задля аналізу та оцінювання різноманітних фактів та явищ.</p> <p>7. Знання основних методів та засобів отримання, збереження, переробки інформації за допомогою сучасних ІКТ; здатність організувати та планувати науково-дослідну роботу за допомогою ефективного використання ІКТ; володіння основами експертно-аналітичної діяльності і виконання досліджень з використанням сучасних ІКТ.</p>
3	<i>Фахові</i>	<p>1. Здатність демонструвати глибокі знання сучасних теоретичних, методологічних та методичних засад функціонування і розвитку світового господарства та міжнародних економічних відносин.</p> <p>2. Здатність до формування наукового цілісного уявлення про економічну єдність світу, регуляторні механізми міжнародних економічних відносин на національному, регіональному та міжнародному рівнях в умовах сучасних процесів конвергенції і дивергенції.</p> <p>3. Розуміння теоретичних концепцій, закономірностей, принципів, сучасних тенденцій розвитку процесів глобалізації; вміння визначати наукову проблему, узагальнювати інформацію, робити самостійні висновки щодо розвитку сучасних глобалізаційних процесів, інтеграційного розвитку національної економіки.</p> <p>4. Здатність формулювати та вирішувати сучасні наукові й практичні проблемні питання розвитку міжнародних економічних відносин у контексті глобальних трансформацій.</p> <p>5. Здатність до аналітичного мислення та практичних навичок систематизації інформації з метою обробки великих масивів даних, здійснення оцінювання та прогнозування міжнародних економічних та соціальних явищ.</p> <p>6. Здатність застосовувати інформаційні технології, сучасні методи економіко-математичного моделювання та прогнозування із використанням новітніх прикладних пакетів і програмних продуктів для наукового обґрунтування та</p>

	<p>підтвердження / спростування гіпотез.</p> <p>7. Здатність здійснювати публічну апробацію результатів досліджень, сприяти їх поширенню в науковій та практичній сферах як українською, так і іноземними мовами.</p> <p>8. Здатність аналізувати, систематизувати, узагальнювати та інтерпретувати результати міждисциплінарних наукових досліджень у сфері міжнародних економічних відносин; володіння навиками верифікації наукових гіпотез з використанням достовірних емпіричних даних щодо розвитку міжнародних економічних відносин.</p> <p>9. Здатність до організації та проведення навчальних занять з використанням теоретичних та методологічних напрацювань власного наукового дослідження; вміння розробляти навчально-методичне забезпечення дисциплін; здатність здійснювати відбір та використовувати оптимальні методи викладання, у тому числі інтерактивні.</p>
е	Програмні результати навчання
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Проводити міждисциплінарні наукові дослідження економічних процесів, володіючи належним рівнем загальнонаукових компетентностей, які сприяють формуванню цілісного наукового підходу, професійної етики та загального культурного кругозору. 2. Демонструвати системний науковий світогляд, вміння креативно мислити, формулювати висновки і розробляти рекомендації, пропонувати неординарні підходи з використанням новітніх технологій у розв'язанні поставлених завдань. 3. Узагальнювати, критично мислити й аналізувати явища та проблеми, які вивчаються, проявляти гнучкість у прийнятті рішень на основі логічних аргументів та перевірених фактів в умовах обмеженого часу і ресурсів на засадах загальнонаукової методології. 4. Ідентифікувати наукові та практичні проблеми, готувати наукові тексти та доповіді, здійснювати публічну апробацію результатів досліджень як державною, так і іноземними мовами, демонструвати усну та письмову комунікацію. 5. Демонструвати навички міжособистісної взаємодії, вміння працювати в команді дослідників, ефективно спілкуватися на професійному та соціальному рівнях, дотримуючись принципів наукової етики. 6. Демонструвати сформовані систематичні уявлення про сучасні концепції філософії науки, основні стадії еволюції науки та наукової думки, про наукову картину світу; використовувати положення і категорії філософії задля аналізу та оцінювання різноманітних фактів та явищ; застосовувати навички аналізу сучасних світоглядних та методологічних проблем. 7. Мати сформовані знання про основні методи та засоби отримання, збереження, переробки інформації за допомогою сучасних ІКТ; застосовувати навички організації та планування науково-дослідної роботи за допомогою ефективного використання ІКТ; здійснювати експертно-аналітичну та науково-дослідну діяльність з використанням сучасних ІКТ. 8. Аналізувати та застосовувати концептуальні моделі, науковий доробок вітчизняних та зарубіжних вчених, фундаментальні постулати та теорії, парадигми глобального економічного розвитку, новітні підходи до функціонування і розвитку

світового господарства та міжнародних економічних відносин.

9. Мати наукове цілісне уявлення про економічну єдність світу, регуляторні механізми міжнародних економічних відносин на національному, регіональному та міжнародному рівнях в умовах сучасних процесів конвергенції і дивергенції.

10. Демонструвати глибокі знання основних концепцій, закономірностей, принципів глобалізації, розуміння її теоретичних та практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану; ідентифікувати наукову проблему, узагальнювати інформацію, робити самостійні висновки щодо розвитку сучасних глобалізаційних та інтеграційних процесів.

11. Формулювати та вирішувати сучасні наукові й практичні проблемні питання розвитку національних економік та міжнародних економічних відносин у контексті глобальних трансформацій.

12. Володіти аналітичним мисленням та методиками систематизації інформації обробки великих масивів даних, оцінювання та прогнозування економічних та соціальних явищ.

13. Застосовувати інформаційні технології, сучасні методи економіко-математичного моделювання та прогнозування із використанням новітніх прикладних пакетів і програмних продуктів для наукового обґрунтування та підтвердження / спростування гіпотез.

14. Здійснювати публічну апробацію результатів досліджень, сприяти їх поширенню в науковій та практичній сферах як українською, так і іноземними мовами.

15. Здійснювати аналіз, систематизацію, узагальнення та інтерпретацію результатів міждисциплінарних наукових досліджень у сфері міжнародних економічних відносин; застосовувати навички верифікації наукових гіпотез з використанням достовірних емпіричних даних щодо розвитку міжнародних економічних відносин.

16. Знати систему вищої освіти в Україні, специфіку професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи; використовувати законодавче та нормативно-правове забезпечення вищої освіти.

17. Використовувати сучасні засоби і технології організації та здійснення освітнього процесу, різноманітні аспекти виховної роботи зі студентами, інноваційні та інтерактивні методи навчання.

18. Критично оцінювати власні наукові розробки при впровадженні у навчальний процес; використовувати теоретичні та методологічні напрацювання власного наукового дослідження при розробці навчально-методичного забезпечення дисциплін.

Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	<p>Група забезпечення спеціальності: 2 доктори економічних наук, професори, 3 кандидати економічних наук, доценти.</p> <p>Гарант ОНП: Булатова Олена Валеріївна, д.е.н., професор, професор кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, перший проректор МДУ.</p> <p>Усі науково-педагогічні працівники, залучені до викладання дисциплін професійної підготовки, є штатними співробітниками Маріупольського державного університету, мають наукові ступені та вчені звання і високі показники наукової, методичної та організаційної діяльності.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Забезпеченість навчальними приміщеннями, комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням відповідає</p>

	потребі. Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура, кількість місць в гуртожитку відповідає вимогам. Обладнано предметні аудиторії з регіональної економіки та міжнародної економіки, дві учбові лабораторії комп'ютерної техніки, а також навчальну лабораторію кафедри економіки та міжнародних економічних відносин. Доступ до Інтернет-мережі є відкритим.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Відділ «Економіка» наукової бібліотеки МДУ нараховує понад 11 тис. екземплярів наукової та навчальної літератури. Комплектування бібліотеки доповнюється за рахунок спеціальної періодики з питань економіки та міжнародних економічних відносин. Для накопичення, систематизації та зберігання в електронному вигляді інтелектуальних продуктів університетської наукової спільноти та забезпечення доступу до наукових досліджень професорсько-викладацького складу використовується Електронний інституційний репозитарій МДУ. З усіх дисциплін навчального плану підготовки доктора філософії з міжнародних економічних відносин розроблено комплекси навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін.
Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Порядок організації програм національної академічної мобільності для учасників освітнього процесу МДУ на території України визначається Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність у Маріупольському державному університеті.
Міжнародна кредитна мобільність	Порядок організації програм міжнародної академічної мобільності для учасників освітнього процесу МДУ поза межами України та іноземних учасників освітнього процесу визначається Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність у Маріупольському державному університеті.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Умови вступу на освітньо-наукову програму іноземців та осіб без громадянства висвітлено у Правилах прийому до МДУ.

III Загальна характеристика

Рівень освіти вищої	Третій (освітньо-науковий) рівень
Ступінь освіти вищої	Доктор філософії
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Спеціальність	292 Міжнародні економічні відносини
Обмеження щодо форм	Не передбачається

навчання	
Освітня кваліфікація	Доктор філософії з міжнародних економічних відносин
Кваліфікація в дипломі	Галузь знань – 29 Міжнародні відносини спеціальність – 292 Міжнародні економічні відносини освітньо-наукова програма «Міжнародні економічні відносини»
Опис предметної області	<p>Об’єкт вивчення та/або діяльності: функціонування та розвиток міжнародних економічних відносин між суб’єктами світового економічного простору в процесі еволюції міжнародного співробітництва.</p> <p>Цілі навчання: підготовка конкурентоспроможних науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації, які на основі глибокого переосмислення наявних і створення нових комплексних знань здатні розв’язувати актуальні проблеми дослідницько-інноваційної, професійної та викладацької діяльності у сфері міжнародних економічних відносин та відображувати їх у власному оригінальному науковому дослідженні.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: поняття, концепції, принципи глобального економічного розвитку та їх використання для пояснення закономірностей суспільних відтворювальних процесів у їх взаємозв’язку і взаємозалежності на основі міжнародної економічної діяльності, міжнародного поділу праці та інституційного механізму регулювання в процесі трансформації міжнародних економічних відносин.</p> <p>Методи, методики та технології: загально-логічні, теоретичні, емпіричні методи наукового пізнання, методи економіко-математичного моделювання, фінансово-економічного та статистичного аналізу; методики оцінювання, моделювання та прогнозування розвитку міжнародних економічних відносин на різних рівнях у поєднанні із сучасними технологіями.</p> <p>Інструментарій та обладнання: сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи та програмні продукти.</p>
Фокус програми: загальна/спеціальна	Загальна
Орієнтація програми	Академічна та наукова орієнтація
Академічні права випускників	Мають право на здобуття наукового ступеня доктора наук
Працевлаштування випускників	Згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України (ДК 003: 2010) доктор філософії з міжнародних економічних відносин може обіймати такі посади:

(для регульованих професій обов'язково)	2310.2 Викладач вищого навчального закладу; 2441.1 Науковий співробітник (економіка); 2441.1 Науковий співробітник-консультант (економіка); 2419.2 Експерт із зовнішньоекономічних питань; 2441.2 Економічний радник. Згідно з International Standard Classification of Occupations 2008 (ISCO-08) доктор філософії з міжнародних економічних відносин може обіймати такі посади: 231 University and Higher Education Teacher.
---	--

IV Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття третього (освітньо-наукового) ступеня вищої освіти. Тип диплому.

Структура програми: освітньо-наукова програма підготовки доктора філософії з міжнародних економічних відносин складається з двох частин – освітньої та наукової компоненти.

Обсяг освітньої програми доктора філософії становить 48 кредитів ЄКТС, строк навчання – 4 роки.

Цикл загальної підготовки складає 46%; цикл професійної підготовки – 54%. Обов'язкова частина – 75%; варіативна частина – 25%.

Для успішного засвоєння освітньо-наукової програми доктора філософії абітурієнти повинні мати повну вищу освіту (наявність диплома ОС «Магістр» або ОКР «Спеціаліст»).

Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення власного наукового дослідження та оформлення його результатів у вигляді дисертації.

Освітньо-наукова програма та розроблений на її підставі навчальний план аспірантури є основою для формування аспірантом індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи, які погоджуються з науковим керівником та затверджуються вченою радою Маріупольського державного університету.

V Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	Здатність виявляти та розв'язувати комплексні проблеми в сфері міжнародних економічних відносин, висувати гіпотези та генерувати нові ідеї їх комплексного розв'язання, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань у процесі дослідницько-інноваційної діяльності та професійної практики.
Загальні компетентності	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність до набуття універсальних навичок дослідника: пошуку, систематизації і синтезу інформації з різних джерел (ЗК-1). 2. Здатність формувати системний науковий світогляд, проявляти креативність, продукувати і приймати обґрунтовані рішення (ЗК-2). 3. Здатність до абстрактного, критичного мислення, аналізу та

	<p>синтезу на основі логічних аргументів і перевірених фактів в умовах обмеженості часу і ресурсів (ЗК-3).</p> <p>4. Здатність демонструвати культуру наукового усного і писемного мовлення державною та іноземними мовами при оформленні наукових та академічних текстів, демонстрації результатів наукових досліджень у ході дискусій та наукової полеміки (ЗК-4).</p> <p>5. Здатність працювати в команді дослідників, виявляти ініціативу, брати на себе відповідальність, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, сповідуючи та дотримуючись принципів наукової етики (ЗК-5).</p> <p>6. Знання сучасних концепцій філософії науки, стадій еволюції науки та наукової думки, наукової картини світу; здатність використовувати положення і категорії філософії задля аналізу та оцінювання різноманітних фактів та явищ (ЗК-6).</p> <p>7. Знання основних методів та засобів отримання, збереження, переробки інформації за допомогою сучасних ІКТ; здатність організовувати та планувати науково-дослідну роботу за допомогою ефективного використання ІКТ; володіння основами експертно-аналітичної діяльності і виконання досліджень з використанням сучасних ІКТ (ЗК-7).</p>
<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</p>	<p>1. Здатність демонструвати глибокі знання сучасних теоретичних, методологічних та методичних засад функціонування і розвитку світового господарства та міжнародних економічних відносин (СК-1).</p> <p>2. Здатність до формування наукового цілісного уявлення про економічну єдність світу, регуляторні механізми міжнародних економічних відносин на національному, регіональному та міжнародному рівнях в умовах сучасних процесів конвергенції і дивергенції (СК-2).</p> <p>3. Розуміння теоретичних концепцій, закономірностей, принципів, сучасних тенденцій розвитку процесів глобалізації; вміння визначати наукову проблему, узагальнювати інформацію, робити самостійні висновки щодо розвитку сучасних глобалізаційних процесів, інтеграційного розвитку національної економіки (СК-3).</p> <p>4. Здатність формулювати та вирішувати сучасні наукові й практичні проблемні питання розвитку міжнародних економічних відносин у контексті глобальних трансформацій (СК-4.)</p> <p>5. Здатність до аналітичного мислення та практичних навичок систематизації інформації з метою обробки великих масивів даних, здійснення оцінювання та прогнозування міжнародних економічних та соціальних явищ (СК-5).</p> <p>6. Здатність застосовувати інформаційні технології, сучасні</p>

методи економіко-математичного моделювання та прогнозування із використанням новітніх прикладних пакетів і програмних продуктів для наукового обґрунтування та підтвердження / спростування гіпотез (СК-6).

7. Здатність здійснювати публічну апробацію результатів досліджень, сприяти їх поширенню в науковій та практичній сферах як українською, так і іноземними мовами (СК-7).

8. Здатність аналізувати, систематизувати, узагальнювати та інтерпретувати результати міждисциплінарних наукових досліджень у сфері міжнародних економічних відносин; володіння навиками верифікації наукових гіпотез з використанням достовірних емпіричних даних щодо розвитку міжнародних економічних відносин (СК-8).

9. Здатність до організації та проведення навчальних занять з використанням теоретичних та методологічних напрацювань власного наукового дослідження; вміння розробляти навчально-методичне забезпечення дисциплін; здатність здійснювати відбір та використовувати оптимальні методи викладання, у тому числі інтерактивні (СК-9).

VI Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

1. Визначені ОНП кінцеві, підсумкові та інтегративні результати навчання, що визначають нормативний зміст підготовки:

- Проводити міждисциплінарні наукові дослідження економічних процесів, володіючи належним рівнем загальнонаукових компетентностей, які сприяють формуванню цілісного наукового підходу, професійної етики та загального культурного кругозору (РН-1).
- Демонструвати системний науковий світогляд, уміння креативно мислити, формулювати висновки і розробляти рекомендації, пропонувати неординарні підходи з використанням новітніх технологій у розв'язанні поставлених завдань (РН-2).
- Узагальнювати, критично мислити й аналізувати явища та проблеми, які вивчаються, проявляти гнучкість у прийнятті рішень на основі логічних аргументів та перевірених фактів в умовах обмеженого часу і ресурсів на засадах загальнонаукової методології (РН-3).
- Ідентифікувати наукові та практичні проблеми, готувати наукові тексти та доповіді, здійснювати публічну апробацію результатів досліджень як державною, так і іноземними мовами, демонструвати усну та письмову комунікацію (РН-4).
- Демонструвати навички міжособистісної взаємодії, вміння працювати в команді дослідників, ефективно спілкуватися на професійному та соціальному рівнях, дотримуючись принципів наукової етики (РН-5).

- Демонструвати сформовані систематичні уявлення про сучасні концепції філософії науки, основні стадії еволюції науки та наукової думки, про наукову картину світу; використовувати положення і категорії філософії задля аналізу та оцінювання різноманітних фактів та явищ; застосовувати навички аналізу сучасних світоглядних та методологічних проблем (PH-6).
- Мати сформовані знання про основні методи та засоби отримання, збереження, переробки інформації за допомогою сучасних ІКТ; застосовувати навички організації та планування науково-дослідної роботи за допомогою ефективного використання ІКТ; здійснювати експертно-аналітичну та науково-дослідну діяльність з використанням сучасних ІКТ (PH-7).
- Аналізувати та застосовувати концептуальні моделі, науковий доробок вітчизняних та зарубіжних вчених, фундаментальні постулати та теорії, парадигми глобального економічного розвитку, новітні підходи до функціонування і розвитку світового господарства та міжнародних економічних відносин (PH-8).
- Мати наукове цілісне уявлення про економічну єдність світу, регуляторні механізми міжнародних економічних відносин на національному, регіональному та міжнародному рівнях в умовах сучасних процесів конвергенції і дивергенції (PH-9).
- Демонструвати глибокі знання основних концепцій, закономірностей, принципів глобалізації, розуміння її теоретичних та практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану; ідентифікувати наукову проблему, узагальнювати інформацію, робити самостійні висновки щодо розвитку сучасних глобалізаційних та інтеграційних процесів (PH-10).
- Формулювати та вирішувати сучасні наукові й практичні проблемні питання розвитку національних економік та міжнародних економічних відносин у контексті глобальних трансформацій (PH-11).
- Володіти аналітичним мисленням та методиками систематизації інформації обробки великих масивів даних, оцінювання та прогнозування економічних та соціальних явищ (PH-12).
- Застосовувати інформаційні технології, сучасні методи економіко-математичного моделювання та прогнозування із використанням новітніх прикладних пакетів і програмних продуктів для наукового обґрунтування та підтвердження / спростування гіпотез (PH-13).
- Здійснювати публічну апробацію результатів досліджень, сприяти їх поширенню в науковій та практичній сферах як українською, так і іноземними мовами (PH-14).
- Здійснювати аналіз, систематизацію, узагальнення та інтерпретацію результатів міждисциплінарних наукових досліджень у сфері міжнародних економічних відносин; застосовувати навички верифікації наукових гіпотез з використанням достовірних емпіричних даних щодо розвитку міжнародних економічних відносин (PH-15).
- Знати систему вищої освіти в Україні, специфіку професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи; використовувати законодавче та нормативно-правове забезпечення вищої освіти (PH-16).

- Використовувати сучасні засоби і технології організації та здійснення освітнього процесу, різноманітні аспекти виховної роботи зі студентами, інноваційні та інтерактивні методи навчання (РН-17).
- Критично оцінювати власні наукові розробки при впровадженні у навчальний процес; використовувати теоретичні та методологічні напрацювання власного наукового дослідження при розробці навчально-методичного забезпечення дисциплін (РН-18).

2. Стиль та методика навчання

А) Підходи до викладання та навчання.

ОНП передбачає студентоцентроване, проблемно-орієнтоване та науково-орієнтоване навчання, що базується на застосуванні інноваційних підходів та інтерактивних освітніх технологій.

Теоретичне навчання здійснюється на основі поєднання лекційних і семінарських (практичних) занять з самостійною роботою здобувача вищої освіти. Практична підготовка передбачає проходження науково-дослідної або асистентської практики. Наукова складова ОНП передбачає проведення власного наукового дослідження та оформлення його результатів у вигляді дисертації.

Б) Система оцінювання.

Формами підсумкового контролю є екзамени, заліки, а також диференційовані заліки, які проводяться для оцінювання якості виконання та захисту звітів з науково-дослідної або асистентської практики. Проміжний та поточний контроль здійснюється у формі виконання модульних контрольних робіт, індивідуальних завдань; підготовки та захисту проєктів, презентацій тощо. Атестація випускників передбачає виконання та публічний захист дисертаційної роботи.

3. Рекомендований перелік навчальних дисциплін і практик. Розподіл змісту освітньо-наукової програми підготовки, навчальний час за циклами підготовки.

Обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії з міжнародних економічних відносин становить 48 кредитів ЄКТС.

Розподіл змісту освітньої складової програми за циклами дисциплін та критеріями нормативності і вибіркової наведено у табл. 3.1.

Таблиця 3.1

Розподіл змісту освітньої складової за критеріями нормативності та вибіркової

Цикл дисциплін	Загальна кількість кредитів	У тому числі:	
		нормативні дисципліни, кредитів	вибіркові дисципліни, кредитів
Загальна підготовка	22	22	-
Професійна підготовка,	26	14	12
у т.ч. практика (науково-дослідна або асистентська)	4	4	-
Усього	48 (100%)	36 (75%)	12 (25%)

Теоретичне навчання здійснюється на основі поєднання лекційних та семінарських (практичних) занять з самостійною роботою. Практична підготовка передбачає проходження науково-дослідної або асистентської практики.

Формами підсумкового контролю з навчальних дисциплін є екзамени, заліки, а також диференційовані заліки, які проводяться для оцінювання якості навчання (табл. 3.2).

Таблиця 3.2

Перелік компонент ОНП

Код н/д	Шифр дисципліни за навчальним планом	Компоненти освітньої програма (навчальні дисципліни, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОПП				
ОК 1.	ОКЗП1	Актуальні проблеми філософії	3	Залік
ОК 2.	ОКЗП2	Методологія наукової діяльності	4	Екзамен
ОК 3.	ОКЗП3	ІКТ в сучасних наукових дослідженнях	3	Залік
ОК 4.	ОКЗП4	Наукова комунікація іноземною мовою	6	Екзамен
ОК 5.	ОКЗП5	Ділова українська мова	3	Залік
ОК 6.	ОКЗП6	Педагогіка вищої школи	3	Екзамен
ОК 7.	ОКПП1	Глобалізаційний дискурс	5	Екзамен
ОК 8.	ОКПП2	Спеціальні методи економічних досліджень	5	Екзамен
ОК 9.	ОКПП3	Науково-дослідна / Асистентська практика	4	Диференційований залік
Вибіркові компоненти ОПП				
Дисципліни професійної підготовки				
ВК 1.	ВКПП1	Дисципліна за вибором 1	4	Залік
ВК 2.	ВКПП2	Дисципліна за вибором 2	4	Залік
ВК 3.	ВКПП3	Дисципліна за вибором 3	4	Залік

Структурно-логічна схема ОП представлена на рисунку 3.1.

Схематично співвідношення між результатами навчання та компетентностями представлено у Таблиці 3.3.

Опис обов'язкових компонентів ОНП наведено в Додатку А.

Перелік вибірових компонент ОНП міститься у Каталогі елективних дисциплін професійної підготовки для економічних спеціальностей МДУ.

Пакети вибірових дисциплін професійної підготовки є відкритими, їх розробляє випускова кафедра. Варіативні дисципліни обираються аспірантом з урахуванням тематики дисертаційної роботи (аспірант має обрати 3 дисципліни). Аспірант має право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для другого (магістерського) рівня вищої освіти і які пов'язані з тематикою дисертаційної роботи, за погодженням із своїм науковим керівником та завідувачем випускової кафедри.

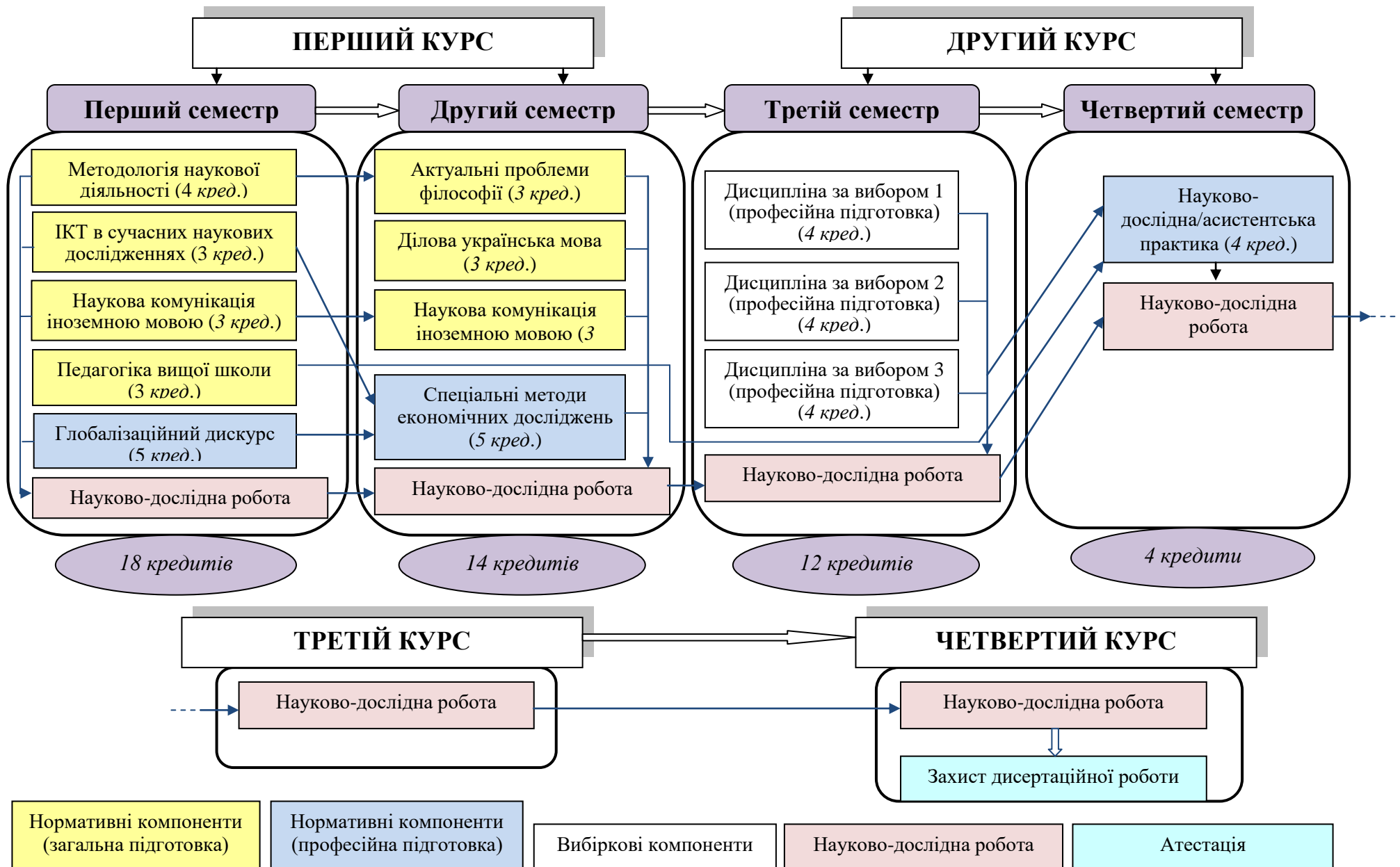

Рис. 3.1. Структурно-логічна схема підготовки доктора філософії з міжнародних економічних відносин

VII Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів освіти вищої освіти	Публічний захист наукових досягнень у формі дисертації. Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом його індивідуального навчального плану.
Вимоги до дисертаційної роботи	<p>Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання в галузі міжнародних економічних відносин, результати якого становлять оригінальний внесок у суму знань у зазначеній галузі та оприлюднені у відповідних публікаціях.</p> <p>Для оприлюднення, публічного ознайомлення зі змістом дисертаційної роботи та запобігання академічному плагіату робота, а також відгуки опонентів мають бути розміщені на офіційному web-сайті МДУ відповідно до законодавства. Дисертаційна робота перевіряється на предмет дотримання принципів академічної доброчесності, зокрема, на наявність академічного плагіату.</p> <p>Вимоги до структури та оформлення дисертацій встановлює Міністерство освіти і науки України.</p>
Вимоги до атестаційного/єдиного державного кваліфікаційного екзамену (екзаменів) (за наявності)	-
Вимоги до публічного захисту (демонстрації)	<p>Захист відбувається відкрито і гласно.</p> <p>Вимоги щодо процедури та особливих умов проведення публічного захисту визначаються Кабінетом міністрів України.</p>

Атестація випускників освітньо-наукової програми «Міжнародні економічні відносини» спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» проводиться у формі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації або наукової доповіді у разі захисту наукових досягнень, опублікованих у вигляді монографії або сукупності статей, опублікованих у вітчизняних та/або міжнародних рецензованих фахових виданнях. Атестація завершується видачою документа встановленого зразка про присудження випускнику ступеня доктора філософії з міжнародних економічних відносин.

VIII Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У МДУ функціонує система внутрішнього забезпечення якості, яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів вищої освіти, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;
- 9) інших процедур і заходів.

IX Інформація щодо моніторингу ОП

Моніторинг та перегляд освітньо-наукової програми здійснюється відповідно до «Положення про розробку, моніторинг, перегляд, удосконалення та закриття освітніх програм в Маріупольському державному університеті».

Х Наукова складова програми

Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом наукового керівника та оформлення його результатів у вигляді дисертації.

Освітньо-наукова програма передбачає досягнення наступних результатів науково-дослідної діяльності протягом чотирирічного періоду навчання у аспірантурі:

- робота над дисертацією;
- участь у наукових семінарах (обговорення проміжних результатів наукових досліджень);
- підготовка наукових публікацій у наукових фахових виданнях, у міжнародних рецензованих виданнях, у наукових періодичних виданнях інших держав та у виданнях України, які включені до міжнародних наукометричних баз;
- участь у наукових конференціях різного рівня, підготовка тез доповідей;
- оформлення та захист дисертаційної роботи.

Напрями дослідження, що визначатимуть потенційні тематики дисертаційних робіт:

- національні економіки в сучасній світогосподарській системі та моделі їх розвитку;
- інтернаціоналізація виробництва і капіталу;
- форми і методи міжнародного торговельно-економічного обміну;
- мотивація і форми міжнародного руху капіталу;
- світовий фінансовий ринок, тенденції і закономірності розвитку його структури;
- людські ресурси та їх міжнародний рух;
- еволюція світової валютної системи. Світовий валютний ринок і валютні операції;
- теорія і практика міжнародного бізнесу та його сучасні форми;
- глобальні проблеми і виклики економічного розвитку;
- геоекономічна стратегія України та її регіонально-інтеграційні пріоритети;
- безпекова складова розвитку міжнародних економічних відносин.

Протягом усього періоду навчання передбачається тісний контакт аспіранта з науковим керівником, консультування з питань підготовки наукових статей та написання дисертаційної роботи, звітування про результати дослідницької роботи на наукових семінарах. Конкретні види наукової роботи та їх змістовне наповнення зазначаються у індивідуальному плані наукової роботи аспіранта.

Опис нормативних навчальних дисциплін*Дисципліни циклу загальної підготовки***ОК 1. Актуальні проблеми філософії**

Мета вивчення курсу: набуття аспірантами глибоких знань про генезис, розвиток і сутність філософських ідей у всесвітній культурі, детальне знайомство із сучасною філософією, повне опанування філософськими методами, аналізом та вирішенням філософських проблем сучасності.

Завдання курсу: глибоке відтворення змісту філософських ідей від античності до сьогодення, вирішення філософських проблем буття, теорії пізнання, людини, суспільства, освіти на сучасному рівні.

Змістовні модулі:

1. Актуальні проблеми філософії і методології науки.
2. Філософія як основа соціально-гуманітарного знання.

ОК 2. Методологія наукової діяльності

Мета вивчення курсу: формування знань з методології, теорії методу і процесу, психології, методичного забезпечення науково-дослідної діяльності на етапах аспірантських досліджень, розвиток умінь та навичок організації дослідницького процесу, формування культури та навичок проведення досліджень, впровадження їх результатів у практику діяльності організацій. Курс передбачає також формування у аспірантів здатності та готовності до виконання професійних функцій в академічних науково-дослідних організаціях, до аналітичної та інноваційної діяльності в професійних областях, відповідних напряму підготовки.

Завдання курсу: теоретична підготовка аспірантів з питань формування науково-дослідного мислення; сутності понять і категорій методологій наукових досліджень; організації процесу наукового дослідження; вибору об'єктів наукового дослідження; застосування теоретичних та емпіричних методів дослідження; методик дослідження, їх змісту і принципів розробки; планування науково-дослідних робіт; принципів побудови наукового дослідження, розробки основних етапів та форм процесу наукового дослідження; організації науково-дослідної роботи аспірантів; сутності понять гносеології і її місця в системі наукових знань; діалектики як системи принципів, законів і категорій; специфіки наукового пізнання та науково-дослідної діяльності типології методів наукового пізнання; сутності понять синергетики і евристики; змісту та структури процесу наукового дослідження; формування та обґрунтування наукових гіпотез; оволодіння традиційними та сучасними інноваційними методами проведення досліджень; інформаційного забезпечення процесу наукового дослідження оформлення результатів наукових досліджень та впровадження їх у практику; процедури підготовки до захисту, захист і оформлення документації за підсумками закінченого дисертаційного дослідження; визначення суспільної ефективності наукових досліджень; формування уявлень про роботу в науково-дослідному колективі.

Змістовні модулі:

1. Сутність поняття науки і методологія, технологія та методи наукових досліджень
2. Структура, оформлення і захист дисертаційної роботи. Види і правила оформлення наукових публікацій

ОК 3. ІКТ в сучасних наукових дослідженнях

Мета вивчення курсу: формування у аспірантів знань і умінь, пов'язаних з використанням інформаційно-комунікаційних технологій у наукових дослідженнях, поглиблення навичок роботи в текстових та табличних процесорах, розкриття сутнісних аспектів застосування комп'ютерних мереж для завдань пошуку наукової інформації, онлайн-спілкування, ознайомлення з

функціональними можливостями програмних засобів, призначених для здійснення наукового аналізу інформації.

Завдання курсу: розкрити роль інформаційно-комунікаційних технологій в наукових дослідженнях; розширити знання та навички аспірантів у сфері використання комп'ютерних мереж; поглибити вміння аспірантів, пов'язані з пошуком інформації в мережі Інтернет та онлайн-спілкуванням; розкрити значення та способи застосування статистичних методів в наукових дослідженнях; виробити навички побудови наукової звітності з використанням сучасних інформаційних технологій.

Змістовні модулі:

1. Прикладне програмне забезпечення для оформлення наукової інформації.
2. Основи статистичної обробки наукової інформації.
3. Комп'ютерні мережі. Глобальна мережа Інтернет.

ОК 4. Наукова комунікація іноземною мовою

Мета вивчення курсу: формування у здобувачів третього рівня вищої освіти повного комплексу знань, умінь та навичок, необхідних для проведення наукового дослідження, опрацювання іншомовних джерел і презентації результатів науково-дослідної роботи; підготовка конкурентоспроможних, інтегрованих у світовий науково-освітній простір фахівців ступеня доктора філософії у відповідній галузі наук.

Завдання курсу: ознайомити здобувачів третього рівня вищої освіти з основними лексичними та граматичними особливостями наукового стилю, нормами і правилами наукової комунікації; сформувати у здобувачів уміння щодо мовного оформлення різних за жанрами наукових текстів (монографія, дисертація, автореферат дисертації, тези доповідей, коротка та розширена анотація до наукової розвідки, звіт про наукову роботу, рецензія, відгук тощо) англійською мовою; сформувати у здобувачів навички редагування (саморедагування) наукових текстів різних жанрів; сформувати вміння дискутувати та аргументувати, вести бесіду англійською мовою у межах тематики, передбаченої програмою за відповідним напрямом підготовки здобувачів; сформувати у здобувачів навички перекладу фахових текстів, критичного осмислення їхнього змісту через визначення актуальних ідей, основних термінів і понять; сформувати у здобувачів навички адекватного застосування термінологічного інструментарію для позначення спеціальних понять за темою наукового дослідження; ознайомити здобувачів зі структурою та загальними вимогами до оформлення бібліографічного опису відповідно до ДСТУ, стандарту «Harvard», MLA та APA стилів.

Змістовні модулі:

1. English as a «global» language acting as «lingua franca».
2. A Short Guide to Academic Writing Style.
3. Key Stages of Completion a Dissertation and Research Project.

ОК 5. Ділова українська мова

Мета вивчення курсу: підвищення рівня загальномовної підготовки, мовної грамотності, комунікативної компетентності аспірантів, практичне оволодіння основами офіційно-ділового, наукового, розмовного стилів української мови, що забезпечить професійне спілкування на належному мовному рівні.

Завдання курсу: сформувати чітке й правильне розуміння ролі державної мови в професійній діяльності; забезпечувати досконале володіння нормами сучасної української літературної мови та дотримання вимог культури усного й писемного мовлення; опанувати основну загальнонаукову термінологію; формувати навички оперування фаховою термінологією, редагування, коригування та перекладу наукових текстів; опанувати особливості формально-наукової й мовно-прагматичної організації наукового документа; засвоїти різні види наукового дискурсу та усвідомити особливості культури наукової мови.

Змістовні модулі:

1. Українська мова – державна мова України.

2. Наукова мова як комунікативний феномен.

ОК 6. Педагогіка вищої школи

Мета вивчення курсу: набуття знань про особливості освітнього процесу у закладі вищої освіти, його характер і функції в стимулюванні професійного росту майбутніх фахівців, професійних компетентностей майбутнього викладача вищої школи.

Завдання курсу: поглиблення знань з педагогіки у контексті організації навчання студентської молоді; надання знань про особистість здобувача вищої освіти як психолого-педагогічний феномен та основні фактори, що впливають на розвиток і формування майбутнього фахівця; допомога в осмисленні значущості педагогіки вищої школи для викладацької діяльності; озброєння вміннями використовувати набуті педагогічні знання у повсякденному спілкуванні та організації взаємин з іншими суб'єктами та об'єктами освітнього процесу у закладі вищої освіти.

Змістовні модулі:

1. Загальні основи педагогіки вищої школи.
2. Дидактика вищої школи.
3. Сутність процесу виховання у закладі вищої освіти.

Дисципліни циклу професійної підготовки

ОК 7. Глобалізаційний дискурс

Мета вивчення курсу: формування системи знань з глобалістики, умов, форм, методів та інструментарію глобальних інтеграційних процесів.

Завдання курсу: вивчити сутність й тенденції глобальних процесів, цивілізаційні виміри глобального економічного розвитку; дослідити основні теоретичні концепції, теорії, моделі, що формують сучасний глобалізаційний дискурс; з'ясувати форми, методи, моделі глобальної інтеграції, її суб'єкти та рівні, принципи і середовище її розвитку, практику реалізації та механізми регулювання; набутти вміння аналізувати світогосподарські явища і процеси у контексті глобальних трансформацій.

Змістовні модулі:

1. Теоретико-методологічні основи дослідження глобального розвитку.
2. Глобальна та регіональна складова міжнародної економічної інтеграції.

ОК 8. Спеціальні методи економічних досліджень

Мета вивчення курсу: формування у аспірантів системи теоретичних знань і практичних вмінь застосування спеціальних методів організації економічних досліджень, у тому числі методів економіко-математичного моделювання та статистичного аналізу з використанням сучасних інформаційних технологій.

Завдання курсу: сформулювати уявлення про особливості, принципи та логіку виконання економічних досліджень з використанням статистичних та економіко-математичних методів; оволодіти спеціальними методами збору, узагальнення, обробки та аналізу значного обсягу економічної інформації, зокрема статистичних даних; набутти практичні вміння побудови економіко-математичних моделей та інтерпретації результатів їх аналізу.

Змістовні модулі:

1. Теоретико-методологічні основи застосування спеціальних методів в економічних дослідженнях.
2. Особливості застосування економіко-математичних та статистичних методів в економічних дослідженнях.